

КАТРИН МАНСФИЙЛД В ЗАЛИВА

Превод от английски: Владимир Божков, 1972

chitanka.info

I

Зазоряваше. Слънцето още не беше изгряло и целият залив Кресънт се криеше под бяла морска мъгла. Нямаше ги големите, покрити с гъсталаци хълмове отзад. Не се виждаше къде свършват и откъде започват ливадите и бунгалата. Изчезнал бе и песъчливият път с полянките и бунгалата отвъд него; нямаше ги белите дюни, обрасли с червеникава трева; по нищо не личеше кое е бряг и кое — море. Бе паднала тежка роса. Тревата беше синя. Големи капки висяха по храстите и едва се задържаха; сребристото пухкаво тои-тои се бе отпуснало на дългите си стебла, а всички невени и розови карамфили в градините на бунгалата се бяха свели до земята от мокрота. Прогизнали бяха студените обички, кръгли росни перли лежаха по плоските листа на латинките. А може би морето е навлязло тихо в тъмнината, а може би голямата вода е пропъзляла скришом — но до къде? Дали пробуденият посред нощ не би видял огромна риба да трепва край прозореца му и да изчезва пак...

А-а — А-ах! — въздишаше сънливото море. А откъм гъсталака идваше ромонът на ручейчета — забързани, леки, те се провираха край гладките камъни, втурваха се във вирчета, обрасли с папрат, и пак изскачаха навън; чуваше се и плясъкът на едри капки по широки листа и още нещо — но какво? — някакво размърдване и потрепване, припукване на клон, а после такава тишина, като че някой се ослушва.

Изад залива Кресънт, между купищата пропукани скали, с трополене се появи стадо овце. Те бяха сгушени като малка, сплъстена вълнена къделя, а тънките им, клечести крачета ситняха припряно, подплашени сякаш от студа и тишината. Подире им подтичваше старо овчарско куче, с прогизнали лапи, изцапани с пясък; то душеше земята, но някак нехайно, сякаш си мислеше за друго. После в скалистия проход се появи и самият пастир. Беше мършав, изправен старик, с ямурлук, замрежен от малки капчици, кадифени панталони, пристегнати под коляното, и широкопола мека шапка със синя кърпа, надиплена по периферията. Едната му ръка бе мушната в колана, в

другата стискаше хубава излъскана жълта гегга. И както крачеше, спокойно и бавно, той леко си подсвиркваше, а веселата му, отнесена свирня звучеше някак тъжно и нежно. Старото куче подскочи игриво, после се сепна засрамено от лекомислието си и запристъпва, изпълнено с достойнство, край своя господар. Овцете прибягваха напред; започнаха да бляят и призрачни стада им отговориха от дълбините на морето. „Бе-е! Бе-е-е!“ За известно време те сякаш тропаха на същото място. Напред се простираше песъчливият път с плитките локви; все същите прогизнали гъстаци се редяха от двете му страни и същите тъмнеещи огради. Изведнъж нещо огромно изникна пред тях; грамаден рошав гигант с разперени ръце. Беше голямото евкалиптов дърво пред магазинчето на мисис Стъбз и като минаха край него, лъхна ги силен дъх на евкалиптова смола. Но ето — широки светли петна проблеснаха в мъглата. Овчарят прекъсна свирнята; той отри червения си нос и мократа брада о мокрия ръкав, присви очи и погледна към морето. Слънцето изгряваше. Чудно как бързо изтъня мъглата, избяга, разся се от плитката равнина, изтърколи се от гъсталака и изчезна, като че някой я подгони; едри спирали и къдри се блъскаха и бутаха под напора на сребристите лъчи. Далечното небе — светло, чисто синьо — се отразяваше в локвите, а капките, плувнали по телеграфните стълбове, се разискриха в светли точки. Набразденото лъскаво море беше тъй блестящо, че от него заболяваха очите. Овчарят измъкна от джеба си една лула, с чашка като жълъд, порови за щипка ситен тютюн, отдели малко и натъпка лулата. Беше достоен, хубав старец. Когато запали и синият дим обви главата му, кучето, което го наблюдаваше, изпита гордост от своя господар.

„Бе-е! Бе-е-е!“ Овцете се пръснаха във ветрило. Бяха напуснали лятната колония, преди някой да се е размърдал и да е вдигнал размътена глава; тяхното блееие звучеше в сънищата на децата... те протягаха ръчици да приласкаят, да притиснат малките пухкави агънца от своите сънища. Тогава се появи първият обитател; беше Флори, котката на Бърнълови, седнала на стълба до вратата, подранила както винаги в очакване на млекарката. Когато зърна старото овчарско куче, тя подскочи, изви гръбнак, присви сивата си глава и сякаш гнусливо потръпна. „Уф! Каква груба, отвратителна твар!“ — каза Флори. Но старото куче, без да я погледне, подмина с клатушкане нататък. Само

едното му ухо помръдна, за да покаже, че я е видял и че я смята за глупава млада женска.

Утринният бриз се вдигна в гъсталака и уханието на листата и мократа черна земя се смеси с острия мирис на морето. Стотици птички пееха. Кадънка прехвъркна над главата на овчаря и като кацна на върха на една клонка, извърна се към слънцето и разчорли перушинките на гърдите си. Стадото бе подминало рибарската хижа, подминало бе и порутената колиба, където живееше млекарката Лейла със старата си баба. Овцете се разпиляха по жълтото мочурище, а Уог, овчарският пес, забърза подире им, подбра ги и ги подкара към стръмния, тесен скалист проход, който извеждаше от залива Кресънт към котловината Дейлайт. „Бе-е! Бе-е-е!“ — долиташе далечното им блеене, докато се клатушкаха по съхнещия път. Овчарят прибра лулата — пусна я в горния джоб на палтото си, само чашката остана да стърчи отвън. И пак зазвуча леката, весела свирня. Уог се отби до някакви скали, подуши нещо и дотича обратно, отвратен. Като се буташа, блъскаха и подтичваха, овцете кривнаха зад завоя, след тях от погледа изчезна и овчарят.

II

Скоро след това задната врата на едно от бунгалата се отвори и някакъв човек с бански костюм на ярки черти изхвърча надолу по ливадата, подскочи по стъпалата, втурна се през туфестата трева към падинката, запъхтя се нагоре по пясъчното хълмче, като подгонен прибяга през големите порести камъни, по студения, мокър чакъл и стъпи на твърдия пясък, който блестеше като мазнина. Плис-пляс! Плис-пляс! Водата се запени около нозете му, когато Станли Бърнъл нагази въодушевен. Пак първи в морето! Отново ги беше изпреварил. И той се наведе да намокри главата и шията си.

— Привет, братко! Привет, привет, теб о, Великолепни! — кадифен басов глас проехтя над водата.

По дяволите! Мътните да го вземат! Станли се изправи и откри една тъмна глава да се чернее отпред, видя една вдигната ръка. Беше Джонатан Траут — далеч пред него!

— Чудесно утро — пропя гласът.

— Да, не е лошо! — отсече Станли. Защо по дяволите този тип не си мъти неговата част на морето? Защо се вре точно тука? Станли отскочи, гмурна се и бързо загреба. Но Джонатан не се даваше. Приблужи, с черна коса полепнала по челото, с полепнала къса брада.

— Невероятен съм сънувах нощеска! — провикна се той.

Какво му става на този човек? Тази мания за разговори влудяваше Станли неописуемо. И винаги все същото — все някакви глупости, които сънувал, или някаква тъпа негова идея, или някакви дивотии, които бил прочел. Станли се обърна по гръб и започна да рита с крака, докато заприлича на същински гейзер. Но дори и сега...

— Сънувах, че вися над ужасно дълбока пропаст и викам някого долу.

„Така ти се пада!“ — помисли си Станли. Не можеше да издържа повече. Спря да пляска.

— Слушай какво, Траут — каза той, — страшно бързам тази сутрин.

— Какво? — Джонатан беше толкова слисан — или пък се преструваше на такъв, — че потъна под водата и пак се показва, като плюеше.

— Искам да кажа — рече Станли, — че нямам време за... за... за... губене. Трябва да свърша с това къпане. Бързам. Работа ме чака тази сутрин — разбра ли?

Джонатан бе изчезнал, преди още Станли да довърши.

— Върви, приятелю! — любезно каза басовият глас и той леко се плъзна през водата... Проклетника! Провалил беше банята на Станли. Какъв отнесен идиот беше този човек! Станли заплува пак навътре, после пак бързо свърна назад и хукна нагоре по брега. Чувствуваше се изигран.

Джонатан постоя още малко във водата. Той се носеше, раздвижил леко ръце като перки, и оставяше морето да люлее дългото му кокалесто тяло. Странно, но въпреки всичко той обичаше Станли Бърнъл. Наистина, изпитваше злобничко желание да го дразни понякога, да му се присмива, но в дъното на душата си го съжаляваше. Имаше нещо трогателно в стремежа на този човек да се вживява във всичко. Неизбежно бе някой ден да се провали и то здравата! В този миг една огромна вълна повдигна Джонатан, подмина го и се разби в брега с весел плясък. Каква прелест! Ето и друга. Така трябва да се живее — безгрижно, дръзко, докрай. Той стъпи на дъното и тръгна към брега, забивайки пръсти в твърдия набръчкан пясък. Да взимаш нещата откъм леката им страна, да не се противиш на приливите и отливите на живота, а да им се поддаваш — така трябва. Защо е това притеснение? Животът трябва да се живее! А прекрасното утро, тъй свежо и хубаво, разнежено от светлината, очаровано от собствената си красота, сякаш прошепна: „Ами да!“

Но щом излезе от водата, Джонатан посиня от студ. Всичко го болеше; като че някой му изстискваше кръвта. И крачейки нагоре по брега, мръзнейки, с напрегнати мускули, той също усети, че радостта от къпането му е помрачена. Стоял бе във водата твърде дълго.

III

Берил беше сама във всекидневната, когато се появи Станли, облечен в син габардинен костюм, с твърда яка и връзка на точки. Изглеждаше прекалено издокаран и вчесан; отиваше в града. Той се отпусна на стола, измъкна часовника си и го постави до чинията.

— Имам само двайсет и пет минути — каза Станли. — Би ли могла да провериш дали овесената каша е готова, Берил?

— Мама вече отиде — отвърна Берил. Тя седна и му наля чая.

— Благодаря! — Станли сръбна. — Ей! — възкликна той учудено, — забравила си захарта.

— О, извинявай! — Но дори и сега Берил не му сипа; само побутна към него захарницата. Какво означаваше това? Докато си слагаше захар, очите му се свиха, потрепнаха дори. Той хвърли поглед към сестрата на жена си и се облегна.

— Какво ти е? — подхвърли той и разпъна яката си.

Берил бе свела глава; въртеше чинията в ръцете си.

— Нищо — долетя нежният ѝ глас. После и тя го погледна и му се усмихна. — Какво да ми е?

— О! Нищо, доколкото знам. Струва ми се, че изглеждащ някак си...

В този миг вратата се отвори и се появиха трите малки момиченца, всяко с по една чиния каша. Облечени бяха еднакво, със сини блузки и гащички; обгорелите им крачка бяха голи, а косите им бяха сплетени и вързани на конска опашка. Зад тях влезе мисис Фейрфийлд с подноса.

— Внимателно, деца — предупреди ги тя. Но те и без друго внимаваха. Много бяха доволни, когато ги оставяха да носят нещо. — Казахте ли „добро утро“ на баща си?

— Да, бабо. — Настаниха се на пейката срещу Станли и Берил.

— Добрутро, Станли! — Старата мисис Фейрфийлд му подаде чинията.

— Добрутро, мамо! Как е момчето?

— Отлично! Събуди се само веднаж през нощта. Каква прекрасна утрин!

Старата жена застана с ръка върху хляба и погледна през отворената врата към градината. Морето шумеше. През широко отворения прозорец слънцето струеше върху жълтите лакирани стени и голия под. Всичко по масата блестеше и искреше. По средата една стара купа за салата беше пълна с червени и жълти невени. Тя се усмихна и в очите ѝ се появи дълбоко задоволство.

— Би могла да отрежеш една филийка от този хляб, мамо — обади се Станли. — Остават само дванайсет минути и половина до дилижанса. Някой сети ли се да даде обувките ми на прислужницата?

— Да, готови са — отвърна мисис Фейрфийлд невъзмутимо.

— О, Кезайя! Защо си такова прасе! — извика Берил отчаяно.

— Аз ли, лельо Берил? — Кезайя се втренчи в нея. Какво им е направила? Само си беше прокопала една река през средата на кашата, напълнила я беше и ядеше от бреговете. Правеше го всяка сутрин и никой не ѝ беше казал нито дума досега.

— Не можеш ли да се храниш прилично като Изабел и Лота? — Колко несправедливи са тия възрастни!

— Ами че Лоти винаги си прави островчета, нали, Лоти?

— Аз не си правя — обади се Изабел благоприлично. — Аз само си поръсвам кашата със захар, поливам я с мляко и си я изяждам. Само бебетата си играят с яденето.

Станли отблъсна стола си и стана.

— Е, ще си получа ли най-сетне обувките, мамо? Берил, ако си свършила вече, ще те помоля да изтичаш до портата и да спреш дилижанса. Бягай при майка си, Изабел, и я попитай къде ми е дянала шапката. Я почакай — не сте ли си играли с бастуна ми, деца?

— Не, татко!

— Но аз го оставих ей тука. — Станли се засуети. — Много добре си спомням как го оставих в това кьоше. Казвайте кой го е взел? Нямам време за губене. Търсете внимателно! Бастунът трябва да се намери.

Дори и Алис, прислужницата, беше повикана да търси.

— Не си ли ровила в огъня с него?

Станли се втурна в спалнята, където лежеше Линда.

— Невероятна работа. Всичко ми изчезва. Сега пък ми отмъкнали бастуна!

— Бастуна ли, миличък? Какъв бастун? — Безразличието на Линда в подобни случаи сигурно е престорено, каза си Станли. Нима никой не му съчувствува?

— Дилижанса! Дилижанса, Станли! — извика Берил от портата. Станли махна с ръка на Линда.

— Нямам време за довиждане! — каза той. Нека това ѝ бъде наказанието.

Той сграбчи шапката си, изхвъркна от къщата и се понесе по градинската пътека. Да, дилижансът го чакаше, а Берил, облежната на отворената врата, се усмихваше на някого, сякаш нищо не се бе случило. Безсърдечни жени! Смятат, че си длъжен да се трепеш като роб за тях, а те не си правят труда поне бастуна да ти опазят. Кели плесна с камшик по конете.

— Довиждане, Станли — подвикна Берил мило и радостно. Лесно им е да кажат довиждане! Ето я, стои си безгрижна, засенчила очи с ръка. А най-лошото беше, че и Станли трябваше да каже довиждане, заради другите около него. Видя я как се извъръща, подскача радостно и се затичва към къщата. Драго ѝ беше, че се е отървала от него!

Да, радваше се. Тя влетя във всекидневната и извика:

— Замина!

Линда подвикна от стаята си:

— Берил! Замина ли Станли?

Влезе старата мисис Фейрфийлд в ръце с момченцето, облечено в бархетено палтенце.

— Замина ли?

— Замина!

О, какво облекчение, каква разлика, когато мъжът го няма в къщи. Дори и гласовете им се промениха, като се викаха една друга; звучаха по-топло, по-нежно и сякаш споделяха тайна. Берил отиде до масата.

— Изпий още един чай, мамо. Горещ е.

Щеше ѝ се някак си да отпразнува това, че сега могат да правят, каквото си щат. Нямаше мъж да ги притеснява; целият чудесен ден беше техен.

— Не, благодаря, дете — рече старата мисис Фейрфийлд, но от начина, по който в този миг подхвърли бебето и му каза: „Гу-гу-гу!“, пролича, че и тя чувства същото. Момиченцата изтичаха на ливадата като пилета, пуснати от кокошарник.

Дори Алис, прислужницата, и тя се зарази и като миеше чиниите в кухнята, разливаше скъпоценната вода от резервоара най-разсипнически.

— О, тези мъже! — въздъхна Алис, потопи чайника в легена и го държа под водата дълго, след като спря да бълбука, сякаш и той беше мъж и му се падаше да го удавиш.

IV

— Почакай ме, Изабел! Кезайя, почакай ме!

Малката бедна Лоти пак беше останала назад, защото ѝ се виждаше ужасно трудно да премине през стълбите на оградата сама. Когато стъпи на първото стъпало, коленете ѝ омекнаха; тя се вкопчи в дирека. Сега трябва да се премести някой крак. Но кой крак? Това никога не можеше да реши. А когато най-сетне спусна с отчаяние единия си крак, изпита ужасно чувство. Не беше нито на ливадата, нито на туфестата трева. Обгърна с отчаяние дирека и викна:

— Почакайте ме!

— Не, няма да я чакаш, Кезайя! — рече Изабел. — Такава е глезла. Само знае да хленчи. Хайде!

И подръпна блузката на Кезайя.

— Ще ти дам кофичката си, ако дойдеш с мене — любезно каза тя, — по-голяма е от твоята.

Но Кезайя не можеше да остави Лоти сама. Изтича при нея. Със зачервено лице, Лоти дишаше тежко.

— Ей тука, сложи си другия крак — рече Кезайя.

— Къде?

Лоти гледаше надолу към Кезайя, сякаш от някаква висока планина.

— Ей тук, гдето ми е ръката — и Кезайя потупна мястото.

— А, там значи! — Лоти въздъхна дълбоко и премести другия крак.

— Сега се поизвърти, седни и се плъзни — обясни Кезайя.

— Но тук няма на какво да се седне, Кезайя — проплака Лоти.

Най-последно успя и когато и това свърши, поотърси се и засия.

— Ставам все по-добра на стълбите, нали, Кезайя?

Лоти беше голяма оптимистка.

Розовата и синя шапчица следваха яркочервената шапчица на Изабел по този стръмен и хлъзгав хълм. На върха поспряха, за да решат къде да отидат и да огледат кой е вече там. Погледнати отзад, на

фона на небето, широко размахвайки лопатки, те приличаха на малки озадачени изследователи.

Цялата фамилия Самуел Джоузиф бе вече тук, заедно с гувернантката, която седеше на походно столче, поддържаше реда с една свирка, завързана около шията ѝ, и направляваше действията с малка пръчка. Джоузифовци никога не играеха сами, нито пък ги оставяха да измислят игри. Оставеха ли ги, всичко завършваше с това, че или момчетата сипваха вода в гърбовете на момичетата, или момичетата се опитваха да напъхат малки черни рачета в джобовете на момчетата. Затова мисис С. Дж. и бедната гувернантка изготвяха всяка сутрин някаква „брограма“, както я наричаше гувернантката, за да ги „запафляват и бредпазват от бели“. И винаги едно и също: състезания, надпреварвания или игри в кръг. Всичко започваше с пронизително изсвирване на гувернантката и завършваше пак със свирка. Имаше дори награди — големи, доста зацапани книжни пакети, които тя с кисела усмивчица измъкваше от една издута торба. Самуел Джоузифовци се бореха ожесточено за наградата, играеха нечестно и се изпощипваха по ръцете — всички бяха опитни щипачи. Единствения път, когато Бърнъловите деца играха с тях, Кезайя спечели награда и след това, като разви цели три листа хартия, накрая намери едно никакво ръждясало телено копче. Тя тъй и не разбра защо вдигаха такава патърдия...

Сега вече те не играеха със Самуел Джоузифовци, нито пък им посещаваха приемите. А Самуел Джоузифовци постоянно уреждаха детски празненства в Залива и черпеха все с едно и също. Огромен леген за миене напълваха с престоляла плодова салата, кифлите нарязваха на четири, а в каната наливаха нещо, което гувернантката наричаше „лемоната“. И вечерта си тръгваш или с разпран волан на роклята, или с престилка, оляна цялата с кой знае какво, а Самуел Джоузифовци продължават да подрипват на поляната си като същински диваци. О, не! Те бяха отвратителни.

На другата страна на плажа, близко до водата, две малки момченца с навити панталонки проблясваха като паячета. Едното копаеше, другото току притичваше до водата и пълнеше една кофичка. Бяха момчетата на Траутови, Пип и Рагз. Пип беше толкова зает с копането, а Рагз бе толкова зает да му помага, че забелязаха братовчедките си едва когато те застанаха до тях.

— Гледайте! — извика Пип. — Гледайте какво открих.

И той им показа една стара, мокра, прогизнала обувка. Трите момиченца занемяха.

— Е, и какво ще правиш с туй? — попита Кезайя.

— Ще си го взема, разбира се! — отвърна Пип самодоволно. — Ами че това е находка, разбираш ли?

Да, Кезайя разбираше. Но все пак...

— Знаеш ли колко много неща има заровени в пясъка — обясняваше Пип. — Изхвърлят се при корабокрушение. Съкровища. Ако искаш да знаеш — можеш да намериш...

— А защо Рагз непрекъснато трябва да налива вода? — запита Лоти.

— А, то е, за да овлажнява — отговори Пип, — да става работата малко по-лесно. Карай, Рагз.

И добрият малък Рагз продължи да тича нагоре-надолу и да изсипва водата, която ставаше кафява като какао.

— Ами да ви покажа ли какво намерих вчера? — тайнствено каза Пип и заби лопатката в пясъка. — Обещайте да не казвате.

Те обещаха.

— Кажете закъл-кокъл, честен кръст!

Момиченцата казаха.

Пип измъкна нещо от джоба си, дълго го търка в блузата, после дъхна отгоре и отново го затърка.

— Сега се обърнете! — нареди той.

Те се обърнаха.

— Всички гледайте тук! Мирно! Сега!

И ръката му се разтвори; държеше към светлината нещо, което блестеше, искреше и беше най-чудесното зелено.

— Това е *смагард*! — заяви Пип тържествено.

— Ама вярно ли, Пип? — дори Изабел беше потресена.

Прекрасното зелено нещо сякаш танцуваше в ръката на Пип. Леля Берил имаше смагард на един пръстен, но той беше много по-малък. А този беше голям като звезда и колко по-красив!

V

С напредването на сутринта цели компании се появяваха иззад пясъчните дюни и слизаха на плажа да се къпят. Беше прието около единайсет плажът да бъде на разположение на жените и децата от лятната колония. Първо се събличаха жените, нахлузваха банските си костюми и покриваха глави с отвратителни шапки, подобни на сунгерни торби; после разкопчаваха децата. По целия плаж се виждаха разхвърляни малки купчинки дрехи и обувки; големите летни канели, затиснати с камъни, за да не хвъркнат, приличаха на огромни мидени черупки. Странно, дори и морето като че ли шумеше различно, когато тези подскачащи, весели хора се втурваха във вълните. Старата мисис Фейрфийлд, в лилава памучна рокля и черна шапка, привързана под брадичката, сбра своите пилци и ги съблече. Малките момченца на Траутови изхлузиха ризките си през глава и петимата хукнаха натам, а баба им зачака с ръка в торбата с плетката, готова да измъкне кълбото с вълна, щом види, че са влезли във водата.

Дундестите момиченца бяха много по-страхливи от нежните, слабовати малки момченца. Пип и Рагз, треперейки, цамбуркайки се и приплясквайки, влязоха без колебание. Но Изабел, която можеше да преплува дванайсет размаха, и Кезайя — почти осем, ги последваха след изричното споразумение да не бъдат пръскани. Колкото се отнася до Лоти, тя въобще не ги последва. Моля ви се, оставете ме сама да си правя удоволствието. А удоволствието беше — да седи на ръба на водата с изпънати крака, с допрени колене, да размахва чудновато ръце, сякаш очакваше да се понесе по морето. Но когато някоя по-голяма вълна, някоя стара мустаката вълна поемаше тромаво към нея, тя скачаше като ужилена и с ужасено лице хукваше нагоре по пясъка.

— Дръж, мамо, пази ми ги, моля ти се!

Два пръстена и тънка златна верижка паднаха в скута на мисис Фейрфийлд.

— Добре, мила. Ти няма ли да се къпеш тука?

— Не-е — провлече глас Берил. Звучеше някак неопределено. — Ще се съблека по-нататък. Ще се къпем с мисис Хари Кембър.

— Е, добре. — Но мисис Фейрфийлд сви устни. Не одобряваше мисис Хари Кембър. Берил знаеше това.

Бедната стара мама, усмихваше се тя, като подскачаше по камъните. Бедната стара мама! Стара! О, каква радост, какво блаженство е да си млад...

— Изглеждаш много доволна — посрещна я мисис Хари Кембър. Седеше свита на камъните, обгърнала колене, и пушеше.

— Какъв чудесен ден! — усмихна ѝ се Берил.

— О, мила моя! — Гласът на мисис Хари Кембър показваше, че е разбрала много повече. Но всъщност нейният глас винаги звучеше така, като че знае много повече за теб от теб самия. Беше дръглива, странна жена с тесни ръце и стъпала. Лицето ѝ, и то беше дългнесто, тясно и изтощено; дори и русата ѝ накъдрена коса изглеждаше обгоряла и увехнала. Беше единствената жена в Залива, която пушеше, а тя пушеше неспирно, дори говореше с цигара, залепнала на устната, и я сваляше едва когато пепелта беше толкова дълга, че бе необяснимо защо не пада. Когато не играеше бридж — а тя играеше всеки божи ден, — прекарваше времето си изтегната под жаркото слънце. Издържаше го до безкрай; не му се насищаше. Но така или иначе, то като че не я стопляше. Изсушена, повехнала, студена, тя лежеше простряна върху камъните като изхвърлена от морето дъска. Жените от Залива я намираха за много, много разпусната. Раздърпаната ѝ външност, тарикатският ѝ говор, начинът, по който се отнасяше с мъжете, като че и тя беше мъж, и самият факт, че не даваше и пет пари за своя дом и че наричаше слугинята си Гледис „Гледисче“ — всичко това беше позорно. Застанала на стъпалата на верандата, мисис Кембър ще се провикне със своя равнодушен, уморен глас:

— Слушай, Гледисче, я подхвърли насам една носна кърпичка, ако намериш някъде!

И същото това Гледисче, с червено кукуригу на главата вместо боне и с бели челици, притичва с безсрамна усмивка. Не, не, това е истински скандал! Е, вярно, нямаше деца, а и съпругът ѝ... Тук гласовете обикновено се повдигаха: ставаха възбудени. Как е могъл да се ожени за нея! Как е могъл, как е могъл? Сигурно за пари, разбира се, но дори и така да е...

Съпругът на мисис Кембър беше поне с десет години по-млад от нея и толкова невероятно красив, че повече приличаше на статуя или на най-красива илюстрация към американски роман, отколкото на жив мъж. Черна коса, тъмносини очи, червени устни, ленива усмивка, чудесен тенисман, отличен танцьор — и толкова загадъчен! Хари Кембър беше като човек, който ходи на сън. Мъжете не можеха да го понасят, той не благоволяваше да разговаря с тях; не обръщаше никакво внимание на жена си, нито пък тя на него. Как ли живееше този човек? Разправяха се разни неща, и то какви! Да не посмееш да ги изречеш. С какви ли не жени го били виждали и по какви ли не места... но нищо не бе сигурно, нищо не можеше да се докаже. Някои от жените в Залива тайно очакваха един ден да извърши убийство. Да, дори докато разговаряха с мисис Кембър и оглеждаха безвкусното ѝ облекло, те вече я виждаха простряна, както обикновено на плажа; но студена, окървавена и пак с тая нейна цигара, втикната в ъгъла на устата ѝ.

Мисис Кембър стана, прозя се, разкопча токата на колана и измъкна блузата си. Берил и тя свали полата, изхлузи блузата и остана по късата си бяла фуста и елечето с панделки на раменете.

— Боже господи! — възкликна мисис Хари Кембър. — Колко си била красива!

— Престанете! — смути се Берил, но докато събуваше единия чорап, а после — другия, тя самата се почувствува красива.

— Но защо, мила? — учуди се мисис Хари Кембър, тъпчейки по собствената си фуста. Ах — какво ужасно бельо! Чифт сини памучни гащи с крачоли и хасян елек като калъфка за възглавница...

— И дори не носиш корсаж, нали! — Тя опипа кръста на Берил, а Берил отскочи с уплашен възклик.

— Никога! — каза тя натъртено.

— Малка щастливка! — въздъхна мисис Кембър, докато разкопчаваше своя.

Берил обърна гръб и започна да прави сложните движения на човек, който се опитва едновременно да съблече дрехите си и да облече банския си костюм.

— Ах, миличка — не се смущавай от мен — каза мисис Хари Кембър. — Защо се срамуваш? Няма да те изям. И няма да се възмутя

като онези там кокошки. — И тя нададе цвилещ смях и изкриви лице към другите жени.

Но Берил се стесняваше. Никога не беше се събличала пред друг човек. Наистина ли бе глупаво? Мисис Хари Кембър я караше да чувства, че се държи глупаво, че дори трябва да се засрами от това. Защо пък да се стеснява! Тя погледна крадешком към своята приятелка, която бе застанала в разпрания си елек и палеше нова цигара; едно внезапно, дръзко, пагубно чувство се промъкна в гърдите ѝ. И като се засмя лекомислено, тя издърпа нагоре развлечения, влажен, полепнал с пясък бански костюм и го закопча.

— Виж, така е друго — каза мисис Хари Кембър. Двете тръгнаха надолу. — Ама наистина е грехота да носиш дрехи, мила моя. Някой ще ти го каже това някой ден.

Водата беше много топла. Беше чудно, прозрачно-синя, прошарена със сребро, а пясъкът на дъното изглеждаше златен; ритнеш ли го с крак, вдигаше се в облаче от златен прах. Ето, вълните достигнаха гърдите ѝ. Берил застана с разперени ръце, вгледана в далечината, и при всяка нова вълна леко подскачаше, сякаш самата вълна я повдигаше нежно.

— Аз съм за това, хубавите момичета да си живеят живота — обади се мисис Хари Кембър. — Защо не? Не бъди глупава, мила. Забавлявай се.

И неочаквано се преметна, изчезна и отплува бързо, бързо, като плъх. Сетне се извърна и заплува обратно. Готвеше се да каже още нещо. Берил чувствуваше, че тази студена жена я покварява, но копнееше да го чуе. О! Но колко странно, колко ужасно! Когато приближи в черната си непромокаема шапка, със сънливото лице, вдигнато над водата, мисис Хари Кембър приличаше на отвратителна карикатура на собствения си съпруг!

VI

Излегната в шезлонга, под чаеното дърво, което се издигаше в средата на предната полянка, Линда Бърнъл прекарваше сутринта, унесена в мечти. Не правеше нищо. Поглеждаше към тъмните, надвиснали над нея сухи листа на дървото, към сините цепнатинки помежду тях и от време на време по някое мъничко жълтеникаво цветче падаше отгоре ѝ. Красиво — да, ако сложиш едно от тези цветченца на дланта си и го разгледаш внимателно, то наистина е едно изящно мъничко нещо. Всяко от тези бледожълтеникави листенца блестеше, сякаш изваяно от любеща ръка. Малкото езиче по средата му придаваше вид на камбанка. Обърнеш ли го, отвън то беше като тъмен бронз. Но още щом цъфнеха, те окапваха и се разпиляваха. Отърсваш ги от роклята си разсеяно; а понякога тези ужасни малки неща се заплитат и в косата. Защо цъфтят тогава? Кой е този, който се измъчва — а може би се радва — да сътворява всички тези неща, които тъй безсмислено се пропиляват... Колко загадъчно.

На тревата до нея, между две възглавници, лежеше момчето. Лежеше дълбоко заспало, с извърната главичка. Нежната тъмна косичка приличаше повече на сянка, отколкото на истинска коса, а ушенцето му беше като ярък, розов корал. Линда склочи ръце над главата си и кръстоса крака. Толкова приятно бе, че всички тези бунгала са празни, че другите са долу на плажа и нито се виждат, нито се чуват. Цялата градина беше само нейна; тя беше сама.

Ослепително бели, карамфилите сияеха; златооките невени трептяха; латинките обвиваха стълбовете на верандата като зелени и златни пламъчета. Защо нямаме време да наблюдаваме тези цветя достатъчно дълго, време да привикнем с техния нов и необичаен вид, време да ги опознаем! Но поспреш ли да разгледаш листцата, да видиш задната им страна, животът се вмъква и те повлича. И както си лежеше на шезлонга, Линда се почувствува много лека; също като лист.

Но ето го Живота, като вятър, който я грабна и разклати; трябваше да го последва. О, боже, все така ли ще бъде? Няма ли избавление?

... Стои на верандата на техния дом в Тасмания, облегната на коленете на баща си. А той и обещава: „Щом ти и аз пораснем, Лини, ще запитам нанякъде, ще побегнем. Като две момчета. Мечтая си да плуваме нагоре по някоя река в Китай.“ Линда виждаше тази река, много широка, покрита с малки салове и лодки. Виждаше жълтите шапки на лодкарите и чуваше кресливите им, тънки гласове, като подвикваха...

— Хайде, татко.

Но тъкмо тогава един широкоплещест младеж с яркочервена коса премина бавно край дома им и бавно, дори тържествено свали шапка. Бащата на Линда подръпна ухото ѝ закачливо, както му беше обичай.

— Любимият на Лини — прошепна той.

— Боже, татко, представяш ли си — да се омъжа не за друг, ами за Станли Бърнъл!

И все пак тя се омъжи тъкмо за него. И нещо повече дори — тя го обичаше. Но не Станли, когото всеки познаваше, не ежедневния Станли; а плахия, чувствителен, невинен Станли, който коленичеше всяка вечер да си чете молитвата и който тъй се стремеше да бъде добър. Станли беше чистосърдечен. Когато вярваше в някого — както вярваше в нея например, — правеше го с цялото си сърце. Беше много почтен; не умееше да лъже. А как ужасно страдаше, ако се усъмнеше, че някой — или тя, да речем — не е бил напълно прям, напълно откровен с него! „Това не мога да го разбера!“ Той тръсваше думите разгневено, ала чистият му, тревожен, объркан поглед беше като на уловен звяр.

Но бедата бе — тук Линда бе готова да се засмее, макар да не беше никак смешно, — че тя виждаше своя Станли твърде рядко. Имаше проблясъци, моменти, мигновения на затишие, но през цялото останало време те сякаш живееха в дом, който бе готов всеки миг да се подпали, на кораб, който се разбиваше всеки ден. И винаги не друг, а Станли бе в центъра на опасността. Цялото ѝ време бе посветено на това да го спасява, да го подкрепя, да го успокоява и да изслушва

оплакванията му. Останалото си време прекарваше в това отвратително раждане на деца.

Линда се намръщи; приседна бързо на шезлонга и обхвана глезените си. Да, в това бе недоволството ѝ от живота; това не можеше да разбере. Това бе въпросът, който задаваше непрестанно и напразно очакваше отговор. Лесно е да се каже, че неизбежната участ на жената била да ражда деца. Но това не беше вярно. Тя можеше да го докаже. Беше смазана, обезсилена, обезверена от тези раждания. А което ги правеше двойно по-непоносими — не обичаше децата си. Излишно бе да се преструва. Дори и да беше имала сили, тя не би кърмила, не би играла с момиченцата. Не, сякаш леден дъх я беше смразявал изцяло при всяко едно от тези преживявания; не ѝ беше останала никаква топлинка за тях. Колкото до момчето — слава богу, майка ѝ го беше поела; той беше дете на майка ѝ, на Берил, или на който ще. Почти не беше го вземала в ръцете си. Беше толкова равнодушна към него, че като го гледаше да лежи тук... Линда погледна надолу.

Момченцето се беше обърнало. Лежеше с лице към нея и беше будно. Тъмносините му бебешки очи бяха отворени; като че ли тайничко наблюдаваше майка си. И изведнъж лицето му се набръчка; разцъфна в широка, беззъба усмивка, като истински лъч.

— Ето ме! — казваше сякаш щастливата усмивка. — Защо не ме обичаш?

Имаше нещо тъй чаровно, тъй неочаквано в тази усмивка, че Линда също се усмихна. Но бързо се съвзе и хладно му отвърна:

— Не обичам бебета.

— Не обичаш бебета? — Момченцето не можеше да повярва. — Не обичаш *мене*?

То размаха глуповато ръчички към майка си.

Линда се плъзна от стола на тревата.

— Защо продължаваш да се усмихваш? — строго каза тя. — Ако знаеш за какво си мисля, веднага ще спреш.

Но то само лукаво присви очи и завъртя главичка на възглавницата. Не беше повярвало на нито една дума.

— Разбираме ги тия! — усмихна се момченцето.

Линда бе тъй изненадана от доверчивостта на това мъничко създание... Ах, не, да бъдем искрени. Не това изпитваше тя; нещо

далеч по-различно, нещо толкова ново, че... Сълзи заиграха в очите ѝ; тя прошепна на момченцето:

— Ей, миличко!

Но момченцето беше забравило за майка си. Усмивката му беше изчезнала. Нещо розово, нещо меко трептеше пред него. Посегна да го сграбчи, но то се скри мигновено. Ала когато се отпусна, друго, като предишното, се появи. Този път трябваше да го хване. Направи отчаяно усилие и се претърколи.

VII

Беше отлив; плажът беше опустял; мързеливо приплясваше топлото море. Слънцето жареше, жареше горещо и огнено по ситния пясък; препичаше сивите, сините, черните и бели пъстри камъчета. То изсмукваше малките водни капки от вдлъбнатините на облите миди; избелваше розовия повит, плъзнал по пясъчните хълмове. Всичко бе замряло освен малките пясъчни скакалци. Пат-пат-пат! Те бяха неуморни.

Отсреща, по накичените с водорасли скали, които при отлив приличаха на дръгливи животни, слезли на водопой, слънчевите лъчи проблясваха като сребърни парички, изпуснати във всяка една от скалните локви. Танцуваха, трептяха и ситни вълни заливаха шуплестите брегове. Надзърнеш ли, надвесен над тях, всяка локва приличаше на езеро с розови и сини къщи, струпани по бреговете; а какви безкрайни планини се вдигаха над тези къщи — какви проломи, проходи, какви опасни ждрела и стръмни пътеки водеха до брега. Долу се люлееше морската гора: розови тънки дървеса, кадифени анемони и напръскани с оранжево водорасли. Ето — едно камъче на дъното помръдва, поклаща се, мърва се черно пипало; ето — призрачно същество потрепва и се загубва. Нещо ставаше с розовите люлеещи се дървеса; превръщаха се в студено сини като лунна светлина. Дочу се едно тихичко „плюп“! Кой направи това? Какво ли се случваше там, долу? А колко силно, колко задушно миришеха водораслите под жаркото слънце...

Зелените капаци на бунгалата в лятната колония бяха затворени. Навред по верандите, прострени по поляните, намятани по оградите висяха като отмалели бански костюми и дебели раирани хавлии. По первазите на всички задни прозорци се виждаха сандали, купчинки камъни, по някоя кофичка или сбирка от миди. Гъсталакът трептеше в омарата, песъчливият път беше пуст, само Траутовото псе Снукър лежеше проснато по средата. Сините му очи бяха избелени нагоре, краката му бяха изпружени вдървено и то въздъхваше отчаяно, за да

покаже сякаш, че е решило да му сложи края и чака някоя милостива каруца да мине насам.

— Какво гледаш, бабо? Защо все спираш и се взираш в стената!

Кезайя и баба й си почиваха заедно следобед. Момиченцето, съблечено по гащички и ризка, с голи ръце и крака, лежеше върху една от бухналите възглавници на леглото на баба си, а старата жена, в бяла домашна роба с волани, седеше в люлеещия се стол до прозореца с дълго розово плетиво в скута. Тази тяхна стая, както останалите стаи в бунгалото, беше от светло лакирано дърво, а подът беше гол. Мебелите бяха очукани и най-обикновени. Тоалетката например представляваше сандък, покрит с набрана муселинена пола, а огледалото над нея бе много странно; сякаш беше прорязано от мълния. На масата имаше ваза с морски гърлици, така натъпкана, че повече приличаше на кадифен игленик, и една специална мида, която Кезайя бе подарила на баба си да си слага топлийките, и друга една, още по-специална, която според нея бе много подходяща за поставка на часовник.

— Кажи, бабо — повтори Кезайя.

Старата жена въздъхна, нави два пъти преждата около палеца си и прекара през нея кокалената кука. Заплиташе наново.

— Мислех си за вуйчо ти Уилиям, мила — каза тя тихо.

— За австралийския вуйчо Уилиям ли? — попита Кезайя. Имаше и друг.

— Да, разбира се.

— Оня, когото не съм виждала ли?

— За него.

— А какво се случи с него? — Кезайя знаеше много добре, но искаше да го чуе отново.

— Отиде на мините, получи слънчев удар и умря — отвърна старата мисис Фейрфийлд.

Кезайя премигна и отново си представи картината... Един малък човек, повален като оловен войник край голяма черна дупка.

— Домъчнява ли ти, като си мислиш за него, бабо? — Не обичаше баба й да е тъжна.

Сега на свой ред старата жена се замисли. Домъчняваше ли й? Да се връща назад. Да се взира в миналото, както Кезайя я бе хванала преди малко. Да продължава да ги мисли, както може само една жена,

въпреки че тях отдавна вече ги няма. Натъжаваше ли я това? Не, такъв е животът.

— Не, Кезайя.

— Но защо? — настояваше Кезайя. Тя вдигна гола ръка и започна да си рисува във въздуха. — Защо е трябвало да умре вуйчо ми Уилиям? Не е бил стар.

Мисис Фейрфийлд започна да отброява по три бримки.

— Така се случи — каза тя разсеяно.

— А всеки ли трябва да умре?

— Всеки!

— И аз ли? — Кезайя не можеше да повярва.

— Някой ден и ти.

— Но, бабо! — Кезайя размаха левия си крак и размърда пръсти.

По тях имаше пясък. — Ами ако не искам?

Старата жена въздъхна отново и издърпа дълъг конец от кълбото.

— Никой не ни пита, Кезайя — каза тя тъжно. — То ще се случи с всички ни, рано или късно.

Кезайя притихна и се замисли над това. Тя не искаше да умира. Това значеше, че ще трябва да си отиде оттук, да си отиде от всякъде, завинаги, да си отиде... да си отиде от баба си. Тя се извърна бързо.

— Бабо — обади се тя стреснато.

— Какво, скъпа!

— Ти няма да умираш. — Кезайя беше категорична.

— Хайде, Кезайя — баба ѝ я погледна, усмихна се и поклати глава, — да не говорим за това.

— Няма. Не бива да ме оставяш. Не може да те няма. — Това беше ужасно. — Обещай ми, че никога няма, бабо — замоли се Кезайя.

Бабата продължи да плете.

— Обещай ми! Кажй „няма“!

Но баба ѝ продължаваше да мълчи.

Кезайя се изтърколи от леглото; не можеше да понася това повече, леко скочи на бабините си колене, обви ръце около шията на старата жена и започна да я целува — под брадичката, зад ухото, взе да ѝ духа във врата.

— Кажй няма... кажй няма... кажй няма... — задъхваше се тя между целувките. А после нежно и леко започна да гъделичка баба си.

— Кезайя! — Старицата изпусна плетивото. Облегна се на стола. И тя започна да гъделичка Кезайя.

— Кажи няма, кажи няма, кажи няма — кискаше се Кезайя и двете, прегърнати, се заливаха от смях.

— Хайде, стига вече, катеричке! Стига, дивото ми жребче! — каза мисис Фейрфийлд, оправяйки бонето си. — Вдигни ми плетката!

И двете бяха забравили какво „няма“.

VIII

Слънцето все още огряваше цялата градина, когато задната врата на Бърнълови се затвори с трясък и една много жизнерадостна фигура тръгна по пътеката към портата. Беше Алис, прислужницата, издокарана за следобедното си излизане. Носеше бяла памучна рокля с такива огромни червени капки и толкова многобройни, че чак да ти призлее, бели обувки и сламена капела, гарнирана под периферията с венец от алени макове. Естествено, носеше и ръкавици, бели, пожълтели по ръбовете от ютията, а в едната си ръка въртеше моден слънчобран, който тя назоваваше „перисол“.

Берил, седнала на прозореца да суши с ветрило току-що измитата си коса, си каза, че никога не е виждала такова чудо. Ако Алис бе намазала лицето си с изгорена тапа, преди да потегли, картинката щеше да бъде пълна. Къде ли ходят тези момичета? Сърцевидното японско ветрило се размаха презрително край прекрасната ѝ руса коса. Сигурно Алис е пипнала някой ужасен нехранимайко и сега отива с него в гъсталака. И защо се е навлякла с такива шарени — мъчно ще се скрият с тия нейни дрехи.

Но не — Берил беше несправедлива. Алис отиваше на чай у мисис Стъбз, която ѝ беше изпратила „инвитация“ по момчето за покупки. Изпитала беше голяма симпатия към мисис Стъбз още от първия път, когато отиде в магазина ѝ да търси нещо против комари.

— Ах, любезна моя! — Мисис Стъбз се плесна по бедрото. — Не съм виждала по-нахапан човек. Сякаш канибали са ви яли.

На Алис ѝ се щеше да има поне една жива душа по пътя. Чувствуваше се много неловко, че няма никой зад нея. Чувствуваше отмаляване в кръста. Как може никой да не я оглежда. А глупаво е да се озърта; ще се издаде. Тя подръпна ръкавиците си, затананика и подхвърли на далечното евкалиптово дърво:

— Ето ме, ида!

Но това не я успокои.

Магазинът на мисис Стъбз бе кацнал на малкото възвишение край самия път. Очи му бяха двете големи витрини, широката веранда служеше за шапка, а табелата на покрива с изписаното „При мисис Стъбз“ приличаше на малка визитна картичка, мушната небрежно в панделката ѝ.

На верандата висеше дълъг низ от бански костюми, скупчени един в друг, сякаш бяха току-що спасени от вълните, а не готови да се хвърлят в тях; до тях висеше грозд от плажни обувки така страшно размесени, че за да си избереш един чифт, трябваше да прехвърлиш и да извадиш поне още петдесет. Дори тогава рядко можеше да се намери левият, който да отговаря на десния. Много хора загубваха търпение и отнасяха една обувка по мярка, а друга, малко по-голяма... Мисис Стъбз се гордееше, че при нея има и от пиле мляко. Двете витрини, подредени като паянтови пирамиди, бяха така наблъскани, така натрупани, сякаш опитен еквилибрист ги предпазваше от срутване. В левия ъгъл на едната витрина, залепена за стъклото с четири желатинови топчета, се мъдреше от незапомнени времена обява:

ЗАГУБЕНА! ПРИКРАСНА ЗЛАТНА БРОЖКА
ЧИСТО ЗЛАТО
НА ИЛИ БЛИЗО ПЛАЖА
СРЕЩУ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

Алис натисна вратата. Звънчето издрънча, червените вълнени завеси се разтвориха и мисис Стъбз се появи. С широката си усмивка и дългия месарски нож в ръка, тя приличаше на дружелюбен разбойник. Алис бе приветствувана тъй горещо, че ѝ бе трудно да запази своите „маниери“. А те се състояха в непрестанно покашляне и хъмкане, подръпване на ръкавиците, оправяне на полата и някакво превзето затруднение да различава нещата пред себе си и да разбира какво ѝ се казва.

Чаят беше сервиран на масата в гостната — шунка, сардини, цяла буца масло и една голяма пшеничена пита като реклама за бакпулвер. Но примусът съскаше тъй силно, че беше безполезно да го надвикваш. Алис приседна в края на един плетен стол, а мисис Стъбз

донапомпа примуса. Внезапно мисис Стъбз вдигна възглавницата от един стол и откри голям пакет в амбалажна хартия.

— Извадих си нови фотографии, мила — подвижна тя весело на Алис. — Кажете ми как ги намирате.

По много фин и изискан начин Алис напљунчи пръста си и отметна пергаментата от първата. Божке! Колко много бяха! Ако не са три дузини, на! И тя обърна първата към светлината.

Мисис Стъбз седеше на кресло, облежната силно на една страна. По едрото ѝ лице се четеше леко учудване и имаше за какво. Защото, макар че креслото бе стъпило върху килим, вляво от него като по чудо заобикалящ края на килима се спущаше буен водопад. От дясната ѝ страна стоеше гръцка колона между две гигантски папратови дървета, а в дъното се извисяваше източена планина, побеляла от сняг.

— Изискано е, нали? — викна мисис Стъбз. Алис тъкмо изкрещя „разкошно“, когато ревът на примуса замря, той изсъска и спря и тя допълни при пълна тишина: „Чудесно!“

— Приближете си стола, мила — каза мисис Стъбз и започна да налива чая. — Да — замислено подхвърли тя, като подаде чашата, — но ми се виждат дребни. Поръчах си уголемления. За коледни поздравления и тия не са лоши, но аз съм за големите фотографии. Дребните са грозни. Действат ми разочарователно.

Да, да, Алис напълно я разбираше.

— Величини — каза мисис Стъбз, — величини ми дай на мене. Бедният ми мил съпруг казваше винаги така. Не можеше да търпи дребните неща. Тръпки го побиваха. И може да изглежда чудно, мила — тук мисис Стъбз изхлипа и като че ли потъна в спомена, — може да изглежда чудно, но той си отиде от воднянка. Колко пъти му вадиха по дял литър в болницата... Сякаш небето го наказва.

Алис изгаряше от желание да разбере какво точно са вадели от него. Накрая се пристраши:

— Сигурно е било вода.

Но мисис Стъбз вторачи очи в нея и отговори многозначително:

— *Ракия*, мила моя.

Ракия! Алис се стресна като котка и се опита да проумее, възбудена и напрегната.

— Това е той! — каза мисис Стъбз и посочи театрално към портрета на един наперен мъж в естествена големина, с изкуствена

бяла роза на ревера, която приличаше на парче овча лой. Отдолу, със сребърни букви на червен картон стояха думите: „Не бой се, аз съм.“

— Ах, какво изискано лице! — промълви Алис.

Светлосинята фльонга на върха на русата, фризирана коса на мисис Стъбз потрепери. Тя източи пълната си шия. Гледай, каква шия! В основата си бе тъмнорозова, преминаваше в кайсиен цвят, избледняваше като печено яйце и завършваше в жълтеникаво.

— Тъй или инак, мила моя — каза тя неочаквано, — свободата си е пак свобода! — Ниският ѝ мазен смях прозвуча като мъркане. — Свободата си е пак свобода! — повтори мисис Стъбз.

Свобода! Алис се изкиска глуповато и шумно. Почувствува се неловко. Помисли си за своята кухня. Странно! Доця ѝ се да се върне пак там.

IX

Странна компания се събра в пералнята на Бърнълови след чая. Около масата бяха насядали един бик, един петел, магаре, което постоянно забравяше, че е магаре, едно агне и пчеличка. Пералнята беше чудесно място за такова сборище, защото можеха да вдигат шум колкото си искат и никой не им пречеше. Малката пералня с ламаринен покрив стоеше встрани от бунгалото. До стената имаше дълбоко корито, в ъгъла една бъчва, а на нея кошница с щипки. Прозорчето бе цяло в паяжини; на прашния перваз стояха парче свещ и капан за мишки. Имаше въжета за простиране, кръстосани високо горе, а на стената, на кука, висеше една много голяма, огромна ръждясала подкова. По средата имаше маса с пейки от двете страни.

— Не можеш да бъдеш пчела, Кезайя. Пчелата не е животно. Тя е насекомо.

— О, не, аз страшно искам да бъда пчела — проплака Кезайя. — ... Малка пчеличка с жълто кожухче, с нашарени крачка. — Тя изпъна нозе и се наведе над масата. Чувствуваше се като истинска пчела.

— Насекомото и то е животно — каза тя упорито. — Издава звук. Не е като рибата.

— Аз съм бик, аз съм бик! — извика Пип. И той нададе такъв страшен рев — откъде излизаше този глас! — че Лоти се уплаши.

— Аз ще бъда овца — каза малкият Рагз. — Цяло стадо мина сутринта от тук.

— Откъде знаеш?

— Татко ги е чул. Бе-е-е! — Той пробля като агънце, което подтичва отдире и като че очаква да го поносят на ръце.

— Кукуругу-у-у-у! — пронизително викна Изабел. С тези червени бузи и ококорени очи тя наистина приличаше на петел.

— Ами аз какво да бъда? — ги запита Лоти и зачака засмяно да решат вместо нея. Трябваше да бъде нещо лесно.

— Стани магаре, Лоти — предложи Кезайя. — Иа-и-а-а! Толкова е лесно.

— И-а-а, и-а-а! — сериозно повтори Лоти. — И кога трябва да го казвам?

— Аз ще ти обясня, аз ще ти обясня — каза бикът. Той държеше картите. Размахваше ги над главата си. — Тишина! Слушайте всички! — Почака ги да се смирят. — Гледай сега, Лоти. — Той обърна една карта. — Има две фигурки — виждаш ли? Сега — ако сложиш тази карта в средата и някой друг има също карта с две фигурки, казваш „И-а-а!“ и картата е твоя.

— Моя ли? — Лоти разтвори очи. — Завинаги ли?

— Не, глупачке. Само за играта, разбираш ли? Само докато играем. — Бикът беше много разгневен.

— О, Лоти, ти *наистина* си глупачка — обади се гордият петел.

Лоти изгледа и двамата. После увеси глава и устната ѝ затрепера.

— Не искам да играя — прошепна тя. Другите се спогледаха заговорнически. Всички знаеха какво означава това. Щеше да си отиде и после ще я открият някъде, с престилка заметната през глава в някой ъгъл, до стената или зад някой стол.

— Ами, ще играеш, разбира се. Толкова е лесно — окуражи я Кезайя.

А Изабел, разкайваща се, каза също като възрастна. — *Мене* гледай, Лоти, и ще се научиш.

— Засмей се, Лот — намеси се Пип. — Гледай сега какво ще направя. Ще ти дам първата карта на теб. Въпреки че е моя, на теб ще ти я дам. Дръж. — И той хвърли картата пред Лоти.

Лоти се оживи. Но сега пък изпадна в друго затруднение.

— Нямам кърпичка — каза тя. — А така ми трябва.

— На, вземи моята, Лоти — Рагз бръкна в моряшката си фланелка и измъкна една кърпичка, много мокра, завързана на възел. — Само внимавай — предупреди той. — Използвай ей това крайче. Не я развързвай. Вътре имам малка морска звезда, която ще се опитам да опитомя.

— Е, хайде, момичета — извика бикът. — И помнете — не бива да си гледате картите. Дръжте ги под масата, докато аз кажа „почни“.

Картите заплюяха по масата. Те всячески надничаха към тях, но Пип раздаваше много ловко. Ех, че беше хубаво в тая пералня; едва се сдържаха да не ревнат като малък хор от животни, преди още Пип да е свършил раздаването.

— Хайде, Лоти, ти започваш.

Лоти плахо посегна, взе горната карта от нейното купче, разгледа я — явно броеше фигурите — и пак я сложи отгоре.

— Не, Лоти, не трябва да правиш така. После ще я гледаш. Първо трябва да я обърнеш.

— Да, ама тогава всички ще я видят заедно с мене — тросна се Лоти.

Играта напредваше. Му-у-у-у! Бикът беше ужасен. Той вилнееше по масата и като че ли ядеше картите.

— Б-з-з! — жужеше пчелата.

— Кукуругу-у-у-у! — Изабел се беше изправила и от вълнение размахваше лакти като криле.

— Бе-е-е! — Малкият Рагз постави един поп каро, а Лоти — един, както те го наричаха, поп патия. Почти всичките ѝ карти бяха обрани.

— Защо не изревеш, Лоти?

— Защото забравих какво съм — жално каза магарето.

— Е, добре. Смени се! Стани куче! Бау-бау!

— О, да. То е много по-лесно. — Лоти отново се усмихна.

Но когато на нея и Кезайя им се паднаха еднакви карти, Кезайя нарочно изчака. Другите правеха знаци на Лоти и тайно и сочеха картата. Лоти се зачерви; обърка се и накрая се обади:

— И-а-а! Кеза-и-а!

— Ш-т! Чакайте! — Бяха в разгара на играта, когато бикът ги спря с ръка. — Какво е туй? Какъв е тоя шум?

— Какъв шум? Какво приказваш? — запита петелът.

— Ш-т! Мълчете! Слушайте! — Те притихнаха като мишки. — Май че чух нещо като... като почукване — каза бикът.

— Нещо какво? — запита овцата примаяло.

Мълчание.

Пчелата потрепери.

— Абе за какво я затворихме и ние тая врата? — каза тя тихо. Вярно бе, защо я бяха затворили вратата?

Докато играеха, денят беше превалил; блестящото слънце беше изпламтяло и угаснало. Бързата тъмнина препускаше над морето, над пясъчните хълмове, върху ливадата. Беше страшно да се вглеждаш в ъглите на пералнята, но като че нещо нарочно те караше да се взираш в

тях. А някъде далече баба палеше лампа. Щорите се спускаха; огънят в кухнята играеше по съдовете на полицата.

— Ами сега, ако някой паяк падне от тавана върху масата? — промълви бикът.

— Паяците не падат от таваните.

— Падат, падат. Нашата Мина разправяше, че видяла паяк колкото чиния с дълги косми като гъсеница.

Изведнъж всички малки главички се вдигнаха нагоре; всички малки телца се приближиха и притиснаха.

— Защо никой не идва да ни вземе? — извика петелът.

Ах, тези големи, смеят се, седят си уютно на светло край лампите и си пият чай! Бяха ги забравили. Не, не точно забравили. Затова се и смееха. Бяха решили да ги изоставят тук, сами.

Внезапно Лоти нададе такъв пронизителен писък, че всички наскочаха от скамейките и също изкрещяха.

— Едно лице — лице поглежда! — пищеше Лоти.

Вярно — беше истинско. Притиснато към стъклото ги гледаше бледо лице, черни очи, черна брада.

— Бабо! Мамо! Хора-а!

Но още не бяха достигнали до вратата, блъскайки се един друг, когато тя се отвори и на нея застана чичо Джонатан. Беше дошъл да прибере момчетата.

Х

Той щеше да дойде по-рано, но в градината бе срещнал Линда, която се разхождаше нагоре-надолу по тревата, поспираше се да откъсне някой увехнал карамфил, да подпре друг, приведен надолу, да вдъхне ухаещо цвете, а после продължаваше нататък, унесена в своя свят. Върху бялата рокля тя носеше жълт шал с розови ресни, от магазина на Китаеца.

— Здравей, Джонатан! — извика Линда. А Джонатан смъкна смачканата си шапка, притисна я до гърдите си, коленичи и целуна ръката на Линда.

— Привет теб, хубавице! Привет, мой Небесен Прасковен Цвят! — забоботи нежно плътният му глас. — Къде са другите благородни дами?

— Берил отиде да играе бридж, а мама къпе момчето... Дошъл си да заемеш нещо, нали?

На Траутови все им трябваше по нещо и вечно отскачаха до Бърнълови в последния момент.

Но Джонатан отвърна кратко:

— Малко любов и малко нежност — и тръгна с нея.

Линда седна в хамака на Берил под чаеното дърво, а Джонатан се излегна на тревата край нея, откъсна една трева и взе да я дъвче. Те се познаваха добре. От другите градини долитаха детски гласове. Рибарска каручка трополеше по песъчливия път, а някъде отдалече се чуваше кучешки лай, приглушен, сякаш кучето бе навряло главата си в чувал. Заслушаш ли се, можеше да чуеш мекия плясък на морския прилив, шумолящ в камъчетата. Слънцето залязваше.

— И тъй, ти тръгваш на работа в понеделник, нали, Джонатан? — запита Линда.

— В понеделник вратата на кафеза се отваря и хлопва зад жертвата за нови единайсет месеца и седем дни — отвърна Джонатан.

Линда се залюля.

— Трябва да е ужасно — рече тя бавно.

— Да се разсмея ли, о, сестро мила? Сълзи ли да зароня?

Линда беше свикнала с тези приказки на Джонатан и не им обърна внимание.

— Предполагам — обади се тя разсеяно, — че се свиква. На какво ли не свиква човек.

— Така ли? Хм! — това „хм“ прокънтя тъй, сякаш излизаше изпод земята. — Не знам как е с другите — мрачно отвърна Джонатан, — но аз и досега не съм успял.

Като го гледаше излегнат край нея, Линда отново осъзна колко чаровен беше той. Странно, като си помислиш, че е най-обикновен чиновник, че Станли печели два пъти повече от него. Какво му беше на Джонатан? Не беше амбициозен, май че това. А му личеше, че е надарен, изключителен. Страстно обичаше музиката, всяка спестена стотинка даваше за книги. Бликаше от нови идеи, кроежи, планове. Но нищо не излизаше от това. Огънят на новото пламтеше у Джонатан, усещаше се как гори тихо, докато обясняваше, описваше и се разпростираше върху новите идеи, но миг след това угасваше, оставаше само пепелта и Джонатан продължаваше нататък с някакъв глад в черните си очи. В такива моменти той прекаляваше с абсурдния си начин на говорене — освен това беше солист на хора и пееше в църква с такава страховита драматична изразителност, че и най-незначителният химн зазвучаваше с нечестива сила.

— Струва ми се толкова идиотско, толкова гадно, че тръгвам в понеделник на работа — продължи Джонатан, — и всякога е било тъй и тъй ще бъде. Да прекараш най-хубавите години от живота, залостен на един стол от девет до пет и да драскаш в някакъв тефтер! Глупашки начин да пропилееш нечий... своя едничък къс живот! А може би унасям се в мечти?

Той се претърколи и погледна към Линда.

— Обясни ми каква е разликата между моя живот и живота на един обикновен затворник? Единствената разлика, според мен е, че аз сам съм се натикал в затвора и че няма кой да ме освободи. Това е непоносимо от обратното. Защото, ако бях вкаран вътре с ритници, против моята воля — още със затварянето на вратата, или да кажем след пет години, бих приел това положение и щях да почна да се интересувам от полета на мухите, щях да започна да броя стъпките на тъмничарите по коридора, да се заслушвам в тяхната походка и тъй

нататък. А сега аз приличам на насекомо, доброволно влетяло в стая. Блъскам се в стените, блъскам се в прозорците, удрям се в тавана, правя всичко възможно на този свят, освен да излетя отново навън. И през цялото време си мисля като тази еднодневка или тази пеперуда, или каквото и да било там: „Животът е кратък! Животът е кратък!“ Имам само един ден или една нощ, а отвъд се простира безбрежната, изпълнена с опасности градина, неоткрита, непроучена.

— Но щом се чувствуваш така, защо тогава... — започна Линда бързо.

— Ха! — извика Джонатан. И това „ха!“ беше почти ликуващо. — Сега ме хвана. Защо? Защо наистина? Това е то влудяващият, удивителен въпрос. Защо не излетя обратно навън? Ето ти го прозореца или вратата, или през каквото и да съм влязъл там. Те все пак се отворени, нали? Защо не ги потърся и не избягам. Отговори ми на това, сестрице моя!

Той не й даде време да отговори.

— Но аз съм същото такова насекомо. По някаква причина — Джонатан замълча, — по някаква причина това не е позволено, забранено е, това е против закона на насекомите — да спреш да се блъскаш, да се удряш и да пълзиш по стъклото дори за миг. Защо да не напусна службата? Защо да не обмисля сериозно, сега например, кое ми пречи да напусна? Не е защото съм обвързан безвъзвратно. Имам да храня две момчета, но в края на краищата те са момчета. Мога да хвана морето или пък да се запиля на работа в планините, или... — Изведнъж той се усмихна на Линда и каза с променен глас, сякаш споделяше някаква тайна. — Слаб... слаб съм. Без опора. Без котва. Без ръководен принцип, ако искаш. — И тогава тъмният кадифен глас се разля:

*И моят разказ ти изслушай,
как той разкрива се пред теб...*

Замълчаха.

Слънцето беше се скрило. На запад по небето се трупаха големи разкъсани розови облаци. Широки потоци от светлина се промъкваха през облаците и иззад тях, сякаш искаха да залепят цялото небе. Отгоре

синевата избледняваше; превръщаше се в светло злато, а гъсталакът, очертан на него, блестеше, тъмен и лъскав като метал. Понякога, когато тези потоци от светлина се явяват на небето, те са зловещи. Те напомнят, че там горе седи Йехова, бдящият бог, Всевишния, чийто поглед те следи зорко, неуморимо. Ти знаеш, че пришествието му ще направи от цялата земя разрушено гробище; безстрастните, лъчисти ангели ще те влачат насам-натам и няма да остане време да обясниш и най-простите неща... Но тази вечер Линда чувствуваше нещо безкрайно радостно и нежно в тези сребърни лъчи. А морето беше затихнало. То дишаше леко, като че искаше да влее тази нежна, радостна красота в своята гръд.

— Всичко е сбъркано, всичко е сбъркано — долетя призрачният глас на Джонатан. — Лоша е сцената, лош е декорът... три стола, три бюра, три мастилници и едно мръсно перде.

Линда знаеше, че той никога няма да се промени, и въпреки това запита:

— Но нима е късно, дори сега?

— Стар съм — стар съм — въздъхна Джонатан. Той се наведе към нея и прокара ръка по главата си. — Гледай! — Черната му коса беше прошарена със сребро като гърдите на черна птица.

Линда се изненада. Не знаеше, че е побелял. Но сега, като се изправи до нея, когато се протегна и въздъхна, тя го видя за пръв път нерешителен, унил, угрижен, докоснат вече от годините. Изглеждаше много строен на тъмнеещата трева и през ума ѝ мина: „Като плевел е“.

Джонатан се приведе отново и целуна пръстите ѝ.

— Небесата да възнаградят твоето търпение, подарко моя — промълви той. — Тръгвам да търся наследниците на моята слава и моето богатство.

И си отиде.

ХІ

Светлина струеше от прозорците на бунгалото. Две квадратни златни петна падаха върху карамфилите и затворените невени. Флори, котката, излезе на верандата и седна на горното стъпало, с допрени бели лапи, със завита около нея опашка. Изглеждаше тъй довольна, сякаш бе очаквала този момент през целия ден.

— Слава богу, стъмнява се — каза Флори. — Слава богу, свърши този дълъг ден. — Едрите ѝ като зелени сливи очи се разтвориха.

След малко се чу грохотът на дилижанса, плющенето от камшика на Кели. Колата приближи дотолкова, че можеха да се чуят гласовете на мъжете от града, които разговаряха високо. Спря пред портата на Бърнълови.

Станли бе на половината на пътеката, когато съзря Линда.

— Ти ли си, скъпа?

— Да, Станли.

Той прескочи лехата и я обгърна с ръце. Тя се намери обхваната в познатата, стремителна, силна прегръдка.

— Прости ми, скъпа, прости ми — заекна Станли, хвана я под брадичката и повдигна лицето ѝ към своето.

— Да ти простя ли? — усмихна се Линда. — Но за какво?

— Мили боже! Нима си забравила? — извика Станли Бърнъл. — Само за това съм мислил през целия ден. Беше адски ден. По едно време реших да скоча и да ти телеграфирам, но после си помислих, че телеграмата ще пристигне след мене. Така се измъчих, Линда!

— Но, Станли — озадачи се Линда, — какво да ти простя?

— Линда! — Станли беше много засегнат. — Нима не усети — не, ти сигурно си усетила — тръгнах си, без да ти кажа довиждане тази сутрин. Не мога да си представя как можах да направя такова нещо. Моят отвратителен характер, разбира се. Но — в края на краищата — той въздъхна и отново я прегърна, — достатъчно се измъчих заради това днес.

— Какво държиш? — запита Линда. — Нови ръкавици? Я да ги видя.

— О, най-евтини кожени ръкавици — каза Станли смутено. — Бел носеше такива тази сутрин и като минах покрай магазина, просто хлътнах вътре и си купих едни. Защо се усмихваш? Не съм сгрешил, нали?

— Напротив, мили — каза Линда. — Мисля, че е много разумно.

Тя нахлузи една от широките светли ръкавици на своите пръсти и огледа ръката си, като я въртеше насам-натам. Все още се усмихваше.

Станли искаше да каже: „Докато ги купувах, мислих само за теб“. И то беше вярно, но кой знае защо не можа да го изрече.

— Хайде да влизаме — каза той.

XII

Защо е тъй различно през нощта? Защо е тъй вълнуващо да стоиш буден, когато всички други спят? Късно е вече — много е късно! А ти с всеки миг ставаш все повече и повече буден, като че ли бавно, почти с всеки дъх се пробуждаш в някакъв нов, красив, далеч потрепетен и възбуждащ свят. И защо това странно чувство, че си заговорник? Леко, крадливо се придвижваш из своята стая. Вдигаш нещо от тоалетката и безшумно отново го поставяш там. И всичко, дори и рамката на леглото те познава, отвръща ти, споделя своята тайна...

Ти не харесваш много своята си през деня. Не се и замисляш за нея. Влизаш, излизаш, вратата се отваря и затръшва, шкафът изскърцва. Присядаш на леглото, сменяш си обувките и изхвъркваш навън. Или се мярваш в огледалото, бързо две фиби в косата, малко пудра на носа и хайде — пак навън. Но сега — тя изведнаж ти домилява. Та тя е една мила, малка стаичка. Тя е своя. Ах, каква радост е да притежаваш нещо. Моя — само моя!

— Нали си моя завинаги?

— Да. — Устните им се срещнаха.

Не, разбира се, това са съвсем различни неща. Това са глупости и само празни приказки. Но без да иска, Берил видя съвсем ясно двама души в средата на своята. Нейните ръце обгръщаха шията му, той я притискаше. И ето той прошепва: „Прелестна моя, прелестна малка моя!“ Тя скочи от леглото, изтича до прозореца, коленичи върху пейката и подпря лакти на перваза. Но и красивата нощ, градината и всеки храст, и всяко листче, бялата ограда, дори и звездите участваха в този заговор. Луната беше толкоз ясна, че цветята блестяха като през деня; сянката на латинките лежеше върху сребристата веранда също като листа на лилия с широко разтворени цветове. Чаеното дърво, приведено от южните ветрове, приличаше на птица на един крак, с протегнато крило.

А като гледаше храста, Берил почувствува, че този храст е тъжен.

— Ние сме безмълвни дървеса, простираме ръце в нощта, без да знаем за какво се молим — каза печалният храст.

Той беше прав — когато си сам и размишляваш върху живота, винаги е тъжно. Цялата възбуда и всичко изведнаж те напуска, и ти се струва, че в тишината някой те зове и ти сякаш чуваш името си за първи път. Берил!

— Тук съм. Аз съм Берил. Кой ме вика?

— Берил!

— Да дойда ли?

Самотно е да живееш сам. Наистина, имаш роднини, цял куп приятели; но не това искаше тя. Тя искаше някой, който да открие онази Берил, непознатата за другите, някой, който ще я иска винаги такава. Тя искаше любим.

— Отведи ме от всички тези хора, любов моя. Да избягаме далеч. Нека започнем отново нашия живот, съвсем нов, съвсем наш. Нека запалим наше огнище. Да седим и да ядем заедно. И дълго да си говорим през нощта.

А това всъщност означаваше: „Спаси ме, любов моя. Спаси ме!“

... — Хайде де, недей да скромничиш, мила. Човек се радва на живота, докато е млад. Послушай ме! — и бурен, глупав смях съпроводи силното безсмислено цвилене на мисис Хари Кембър.

Разбери, ужасно трудно е да нямаш никого. Зависиш от всичко, което те заобикаля. Беззащитна си. И вечно този ужас да не те сметнат за неопитна и старомодна като ония, другите кокошки в Залива. А толкова чудесно е да знаеш, че имаш власт над някой друг. Да, чудесно е...

О, защо, защо „го“ няма още?

Ако продължавам да живея все тука, помисли Берил, животът ми ще отиде на вятъра.

— А откъде знаеш, че той изобщо ще дойде? — присмя й се тих глас отвътре.

Но Берил се направи, че не чува. Не, не може да я подминат. Другите да, но не и нея. Как може Берил Фейрфийлд, това красиво, очарователно момиче, никога да не се омъжи.

— Помниш ли Берил Фейрфийлд?

— Дали я помня ли? Та кой може да я забрави! Видях я едно лято в Залива. Стоеше на плажа със синя — не, розова — муселинена

рокля, носеше голяма жълта — впрочем черна — сламена шапка. Но оттогава минаха години.

— Тя си е все така красива, по-хубава дори.

Берил се усмихна, прехапа устна и се загледа към градината. И както гледаше, забеляза някого, един мъж, който излезе от пътя, тръгна по ливадата край тяхната ограда, сякаш идваше право към нея. Сърцето й затупка. Кой ли беше? Кой можеше да бъде? Не е крадец, разбира се, не е крадец, защото пуши и крачи спокойно. Сърцето на Берил подскочи; сякаш се преобърна и щеше да спре. Тя го позна.

— Добър вечер, мис Берил — каза тихо гласът.

— Добър вечер.

— Не искате ли да се поразходим?

Да се разходят — по това време?

— Не мога. Всички си легнаха. Всички спят.

— О — каза гласът пренебрежително и кълбо сладникав дим я достигна. — Какво значение имат другите? Елате! Такава приятна нощ. Няма жива душа.

Берил поклати глава. Но нещо вече се размърда в нея, нещо надигна глава.

Гласът се обади:

— Уплашихте се, а? — Присмя й се: — Горкото момиченце!

— Нищо подобно — отвърна тя. Но докато говореше, безволево то същество у нея се изправи, надви я изведнаж, поиска й се да отиде!

И като че ли разбрал това, гласът каза нежно и тихо, но решително:

— Хайде!

Берил прекрачи ниския прозорец, прекоси верандата и изтича през тревата към портата. Той вече я чакаше там.

— Най-после — прошепна гласът и пак й се присмя: — Уплашихте се, а? Уплашихте се.

Да, уплашила се беше; сега, когато вече беше тук, изпита ужас и всичко й се стори променено. Луната гледаше студено и блестеше безстрастно; сенките бяха като железни решетки. Той й хвана ръката.

— Нищо подобно — каза тя небрежно. — Защо да се плаша?

Той притегли ръката й. Берил се отдръпна.

— Не, до тук — каза тя.

— Глупости! — Хари Кембър не вярваше. — Хайде, ела! Ще идем само до оня храст. Ела!

Разцъфналият храст беше висок. Той преливаше над оградата. Под него беше тъмно.

— Не, наистина, не искам — упорствуваше Берил.

Хари Кембър не отговори. Само се приближи, извърна се към нея, усмихна се и бързо каза:

— Не ставай глупава! Не ставай глупава!

Такава усмивка никога не бе виждала. Пиян ли беше? Тази широка, застинала, ужасяваща усмивка я смрази от страх. Какво направи тя? Как можа да дойде тук! Смръщената градина я укоряваше, а в този момент портата се разтвори и пъргав като котка Хари Кембър се вмъкна вътре и я сграбчи.

— Ах ти, студенокръвно дяволче! Студенокръвно дяволче — задъхваше се омразният глас.

Но Берил беше силна. Тя се изплъзна, извъртя се, измъкна се от него.

— Вие сте отвратителен, отвратителен! — извика тя.

— Тогава за какво дойде! — изсъска Хари Кембър.

Никой не му отговори. Малък пухкав облак закри луната. И в това тъмно мигновение морето зазвуча уплашено, тревожно. Но облакът отплува и гласът на морето се превърна в неясен шепот.

Беше тихо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.